

DOSTOJANSTVO LJUDSKE OSOBE

(kateheza za srednjoškolce i mlade)

(prir. s. Damjana Mihaela Barbarić, uršulinka)

CILJEVI:

1. Otkriti temelj čovjekovog dostojanstva.
2. U životnom svjedočenju sv. Damiana de Veustera, misionara gubavaca, prepoznati mjeru ljubavi prema svakome čovjeku bez obzira tko je i kakav je.
3. Potaknuti mlade na put svakodnevnog otkrivanja vlastitog dostojanstva i dostojanstva svakog čovjeka.

OBLICI RADA

Frontalni, individualni i grupni

METODE RADA:

Pismeno izražavanje, scensko izražavanje, likovno izražavanje

MEDIJI KOMUNICIRANJA:

Papir, olovka, tekstovi, motivacijski listovi, projektor i laptop, bojice...

TIJEK SUSRETA

Molitveno - slavljenički vid

Zapjevati prigodnu pjesmu... izmoliti Ps 8:

Ps 8.

Jahve, Gospode naš,

*divno je ime tvoje po svoj zemlji,
veličanstvom nebo natkriljuješ!*

U ustima djece i dojenčadi

*hvalu si spremio protiv neprijatelja,
da postidiš mrzitelja, zlotvora.*

Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih,

***mjesec i zvijezde što ih učvrsti -
pa što je čovjek da ga se spominješ,
sin čovječji te ga pohodiš?***

***Ti ga učini malo manjim od Boga,
slavom i sjajem njega okruni.***

***Vlast mu dade nad djelima ruku svojih,
njemu pod noge sve podloži:***

ovce i svakolika goveda,

i zvijeri poljske k tome,

ptice nebeske i ribe morske,

i što god prolazi stazama morskim.

Jahve, Gospode naš,

divno je ime tvoje po svoj zemlji!

Motivacija

a) Psalam koji smo upravo izmolili donosi jednu važnu poruku svakome od nas? Što mislite koja je poruka toga psalma?

Bog je čovjeku dao najveće dostojanstvo. Ni mjesec, ni zvijezde, ni svemir, ni životinje, ni biljke, ni anđeli na nebu nisu veći od čovjeka koji je Božje stvorenje, sam malo manje od Boga... Bog je čovjeku dao sličnost sa sobom, pozvao ga da sudjeluje u procesu stvaranja...

Kažemo da je čovjek stvoren na sliku Božju: što to za tebe osobno znači?

b) Pročitaj sljedeće rečenice i **crvenom** bojom označi one koje bi volio često čuti od drugih; **plavom** one koje ne voliš čuti, a ipak ti ih netko upućuje i **zelenom** one koje voliš čuti i drugi ti ih upućuju.

REČENICE:

1. Dragocjen si u mojim očima.
2. Bolje da te nema.
3. Čemu još živjeti?
4. Vjerujem da ćeš uspjeti.
5. Ako te svi ostave, ja neću.
6. Bolje da se ni rodio nisi.
7. Zašto baš ja?
8. Ti si moje milje.
9. Volim te bez obzira na sve.
10. Ne želim te više vidjeti.

Nakon osobnog rada podjela rečenica i razgovor, možda mladi iznesu koji osobni primjer.

Najava biblijskog teksta

I u Isusovo vrijeme ljudi su živjeli kao što i mi živimo u obiteljskoj zajednici... imali su slična iskustva, radosti, poteškoće... ono što je bilo tada nešto malo drugačije nego je to danas, doživljavali su bolesnici koji su bolovali od tada neizlječive bolesti: GUBA. Zna li kakva je to bolest? (*Guba je strašna kožna zarazna bolest koju izaziva bakterija mycobacterium leprae, tada neizlječiva, danas izlječiva, ali kombinacijom više lijekova*). Gubavce su jednostavno otjerali izolirali. Oni su uglavnom umirali daleko od svoje obitelji, prijatelja, sami i napušteni... Za Židove onoga vremena gubavci su dobivanjem bolesti izgubili svoje dostojanstvo. Prema njima se ponašalo gore nego prema životinjama... Poslušat ćemo tekst o Isusovom susretu s gubavcem.

Mt 8, 1-4

Kad je Isus sišao s gore, pohrli za njim silan svijet. 2I gle, pristupi neki gubavac, pokloni mu se do zemlje i reče: "Gospodine, ako hoćeš, možeš me očistiti." 3Isus pruži ruku i dotakne ga se govoreći: "Hoću, očisti se!" I odmah se očisti od gube. 4Kaže mu Isus: "Pazi, nikomu ne kazuj, nego idi, pokaži se svećeniku i prinesi dar što ga propisa Mojsije, njima za svjedočanstvo."

Kratka stanka

Razgovor o tekstu

Što sve gubavac čini? Koje ste sve glagole uočili? Koje propise krši i Isus i gubavac? Kako to da gubavac ozdravlja? Je li to bila normalna pojava? Što Isus zahtijeva od gubavca nakon izlječenja? Što mislite zašto?

Produblјivanje teme

Ovaj se događaj zbio prije oko 2000 godina. I sve do sredine 20. st. Guba je bila neizlječiva bolest. Kroz ovo dugo vremensko razdoblje bilo je mnogo ljudi koji su odlučili na neki način pomoći tim jadni ljudima, pomoći ima da umiru kao ljudi.

Upoznat ćemo se s jednim koji je živio u 19. st., a povijest ga poznaje kao 'misionara gubavaca'. Riječ je o sv. Damianu de Veusteru... (Isprispovijedati kratko njegov život uz slike...)

Stvaralačko izražavanje

Kratki razgovor o životu sv. Damiaana... što im se posebno sviđjelo? Što ih je iznenadilo? U čemu je to posebnost sv. Damiaana?

Aktualizacija

Ponuditi mladima individualni ili grupni rad...

a) individualno: pismeni sastavak na temu: TKO SU TVOJI 'GUBAVCI'? GDJE JE TVOJ MOLOKAI?

b) grupni: scenski prikazati neke crtice iz života sv. Damiaana ili likovno prikazati te iste scene...
(Tekstovi priređeni prema *Svećenik prognanika*, W. Hunermann)

GRUPA MOLOKAI: Bio je sastanak svih misionara na Hawajskim otocima s biskupom. Svaki je misionar trebao reći kako napreduje apostolski život na pojedinom otoku., koje poteškoće imaju, prihvaćaju li ljudi Isusa Krista i idu li u crkvu na misu. Na sastanku je bio i Damiaan. Biskupu je bio drago kad je čuo kako sve više ljudi prihvaća Krista i kako je sve veći broj krštenika na otocima. Ipak, mučio ga je jedan otok na kojem nije bilo misionara. Bio je otok Molokai. Najveći otok, predivan i pun prirodnih ljepota, ali u biti otok bez povratka, pakao, kako su ga nazivali ljudi. Uhvaćeni gubavci bili su ostavljeni bez hrane, odjeće, liječnika, svećenika na milost i nemilost bolesti koja je tada bila smrtonosna. Biskup se nije usudio poslati svećenika na taj otok jer je znao da je guba zarazna bolest i da je opasno po život da zdrav čovjek tamo boravi. Ipak, svoj je problem izrekao okupljenim misionarima.

- Oče, biskupe, - javio se Damiaan. Na dan kad sam polagao svoje zavjete rekao sam Bogu da sam spreman na sve. Pripravan sam poći na taj otok.

- Svaki je od nas spreman, oče biskupe, - javio se Gulstan, misionar iz Francuske. I drugi su se složili. Onda je zavladao tišina u sobi. Biskup je očinski promatrao svoje misionare, svećenike koji su ostavili svoje domovine i obitelji i darovali svoj život Bogu za rad u dalekim krajevima... bili su spremni podnijeti sve poteškoće samo da što više ljudi upozna Isusa Krista. Promatrao jednog po jednog... i zaustavio svoj pogled na snažnim rukama i odlučnim očima misionara Damiaana. Upita ga je:

- Oče Damiaane, koliko vam je godina? – Trideset i tri.

- Isto kao Isus kad je podnio težak križ. Naravno, neću posumnjati u vašu poslušnost ako ne pristanete. Poznajete li bolest gube? – nastavio je biskup.

- Licem u lice. – odvratio je sigurno Damiaan. – Pošaljite me i poći ću dragovoljno na Molokai.

- Idite! U ime Božje! – uzvratilo je biskup. – To je najljepši dan u mom životu. U biskupovom je oku zasjala suza. Zavladao je oduševljenje. Misionari su radosno prišli Damiaan, čestitali i zagrlili ga u znak povlađivanja. Nekoliko dana kasnije zaplovio je parobrod prema otoku Molokai – otoku bez povratka, ali koji će, zahvaljujući Damiaan postati raj na zemlji, dragi dom za najsiromašnije među siromasima; otok gdje će svatko biti prepoznat kao čovjek bez obzira na izgled, znanje i sposobnosti.

GRUPA KALAUPAPA: Svakog su mjeseca stizali novi gubavci koje bi vozili na pokrajinskom čamcu da ne dođu u doticaj sa zdravim ljudima na bordu. Kad bi se približili otoku Molokai jednostavno bi prerezali užu i pustiti da se gubavci sami snađu i pristanu na otok. Čim bi gubavci ugledali u daljini veliki brod, obavijestili bi oca Damiaana i svi bi išli ususret novim siromasima. Otkad je Damiaan bio na otoku, svaki je siromah gubavac bio dočekan s velikom ljubavlju i pažnjom. Tako je bilo i ovaj puta, jer Molokai više nije bio pakao. Svaki je bio dočekan i bila mu je pružena ruka u znak dobrodošlice.

Onda je odjednom Damiaan u daljini ugledao čovjeka u redovničkom odijelu koji mu s broda uporno maše za pozdrav. Prepoznao ga je. Bio je to njegov provincijal, pater Modesto.

- Zašto ne silazi s broda, zar se boji gube? – upitao je jednog gubavca.

- Kapetan je zabranio. Vlada je izdala zakon da nitko ne smije na otok i onda se vratiti među zdrave ljude. – odvratio je gubavac.

- To je nečovječno! – zaviknuo je Damiaan. Zaškripio je zubima i stisnuo šake. Tu je bio njegov provincijal, brat u Kristu, a on ne smije do njega. Bio je ljut, ali je onda ugledao mali kanu i uletio u njega. Doveslao je do broda i htio je gore.

- Stoj! Vi ne smijete na brod. Ministar je to izričito zabranio! – uzviknuo je kapetan.

Damiaanu se srce lomilo. Gledao je svoga provincijala, brata, oca, a nije mu smio ni ruku stisnuti. I provincijalu su suze navrle na oči, ali je rekao: - Moramo slušati.

- U ime Božje! Neka bude, ali me barem ispovjedite. To ministar ne može zabraniti. Molim vas. – zamolio je Damiaan.

Onda je Damiaan ponizno kleknuo u svoj čamac, sklopio ruke, i započeo: -Želim ispovjediti sve svoje grijehе od svoje zadnje ispovijedi... - započeo je mirno Damiaan.

Mornari na palubi nisu mogli vjerovati... neki su bili ljuti, drugi su se čudili da takav čovjek kao što je Damiaan može ovako javno tražiti ispovijed, a toliko dobra čini, da mu se divi cijeli svijet. Damiaan je primio novu nadu i utjehu Duha. Radosno je pozdravio provincijala i krenuo natrag veslajući do otoka.

- Djeco, evo me opet! Idemo pomoći novoj braći da nađu svoje kolibice. – uzviknuo je radosno skočivši iz kanua.

GRUPA KALAWAO: Stigla je pošta na otok. Mali je gubavac sav sretan otrčao do oca Damiaana predavši mu hrpu novina i omotnica. Pošta nije stizala svaki dan, nego kad je koji brod išao... Damiaan ih je uzeo i stao prelistavati. Bio je tu list iz Honolulu s kraljevskim pečatom i omotnica s belgijskom markom. Iz Flandrije! Prepoznao je rukopis svoje majke. Drhtavom rukom od uzbuđenja otvorio je pismo. Kad je pročitao prve retke, probljedio je. Sjeo je i spustio lice u ruke.

- Umro je! Umro je! – zaplakao je. Onda se spustila gubava ruka malog Kineza na Damiaanovu glavu:

- Nemoj plakati, Padre! – rekao je tiho.

- Ali moj je tata umro, - uzdahnio je Damiaan.

- Sutra ću klečati kod oltara i moliti za tvog tatu, Padre. Onda će doći Bogu u nebo. To si ti sam rekao. A u nebu smo svi kod kuće. – uvjeren je završio mali Kinez.

Damiaan je zagrljio dječaka: - Imaš pravo! U nebu smo svi kod kuće. Malo sam to na čas zaboravio.

Zatim je otišao u crkvu, kleknuo i ostao dugo u molitvi. Izašao je tek kad su ga pozvali k jednom gubavcu koji je umirao. Kad je izmolio molitve, siromah je sklopio oči. Damiaan je tiho rekao: - I ti ideš kući. Pozdravi mi oca kod kuće!

Te večeri dugo se nisu pojavljivali dječaci. Već se bilo i smrklo, a njih nije bilo doma. Damiaan se jako zabrinuo. Nemirno je hodao ispred kuće i čekao. Konačno su se pojavili.

- Nemoj se ljutiti, oče Damiaane. – Ali ja jesam ljut, gdje ste tako do kasno bili? -

- Brali smo cvijeće. – odvrate. – A onda? – opet će Damiaan.

- Onda smo otišli do mora i bacili cvijeće u vodu. – odvrate i pognu glave. – A zašto? – upita Damiaan.

- More je uzelo cvijeće i odnijet će ga na grob tvoga tate. – tiho odvrati mali Kinez. Damiaan je ostao bez teksta.

- Više se ne ljutiš na nas, Padre? – upita.

– Ne, ne ljutim se više. – teškom je mukom odvratio Damiaan, a u očima mu je zasjajila suza.

Podjela radova...

Molitveni završetak

Pjesma 'Da te samo dotaknem' ili koja druga prikladna...